View the original article

گزارش‌های خبری

از خمیرِ نان در گلستان تا هشدار قطع گاز؛ ایران چگونه به استقبال زمستان می‌رود؟

رویا کریمی مجد

۲۲/آبان/۱۴۰۵

در روستای قولاق‌بورته، در استان گلستان، اهالی می‌گویند از نانوایی نان نمی‌برند، خمیر می‌برند. پول نان را همان‌جا می‌دهند و پختنش می‌ماند برای خانه. یک رسانهٔ محلی در گنبدکاووس، به نقل از اهالی گزارش داد که نانوایی روستا حدود دو ماه نتوانسته است نان بپزد. در آن گزارش روشن نیست که چه سوختی به نانوایی نرسیده و آیا پخت نان از سر گرفته شده است.

دشواری تأمین سوخت در روزهای سرد سال سابقه دارد. حدود ده سال پیش، رسانه‌های ایران از دانش‌آموزانی نوشتند که برای گرم ماندن با پتو به مدرسه می‌رفتند. حدود پنج سال پیش هم، در شهریار، یکی از اهالی که گاز مایع پیدا نمی‌کرد، می‌گفت نمی‌داند غذای چند روز آینده‌اش را چطور بپزد.

امسال، هنوز زمستان نرسیده، فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت مسعود پزشکیان، هشدار داده است که اگر مصرف بالا بماند، احتمال قطع گاز در سراسر کشور، از جمله تهران، وجود دارد. شرکت ملی گاز می‌گوید

۱۱ استان با مشکل تأمین گاز روبه‌رو هستند و وضع در مازندران، گلستان و خراسان شمالی دشوارتر است.

سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز، به رسانه‌ها گفته که حمله به پالایشگاه‌های پارس جنوبی بخشی از ظرفیت فرآورش گاز را از مدار خارج کرده است.

دالغا خاتین‌اوغلو، کارشناس انرژی، به رادیو فردا می‌گوید ایران پیش از جنگ هم در اوج سرمای زمستان با کمبود گاز روبه‌رو بود و آسیب به تأسیسات عسلویه، تأمین گاز برای زمستان امسال را دشوارتر کرده است.

بازکردن در پنجره جدید

لینک مستقیم

اختلاف صد میلیون مترمکعبی در برآورد کمبود

فاطمه مهاجرانی روز ۱۹ آبان کسری گاز زمستان پیش رو را روزانه ۴۳۰ میلیون مترمکعب برآورد کرد. او گفت استان‌های شمالی، به‌ویژه در شمال‌شرق کشور، در انتهای شبکه قرار دارند و ممکن است با افت فشار روبه‌رو شوند. به گفته او، وصل دوبارهٔ گاز پس از قطع آن زمان‌بر است و به همین دلیل حفظ پایداری شبکه اهمیت دارد.

یک روز پیش از آن، محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور، کسری روزانه را ۵۳۰ میلیون مترمکعب اعلام کرده بود. او ظرفیت ازدست‌رفته در جنگ را به کسری حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعبی زمستان گذشته اضافه کرده بود. اختلاف دو برآورد، صد میلیون مترمکعب در روز است. شرکت ملی گاز می‌گوید همین میزان از ظرفیت آسیب‌دیده به مدار بازگشته، اما مقام‌ها توضیح نداده‌اند که آیا بازگشت این ظرفیت دلیل اختلاف دو برآورد است.

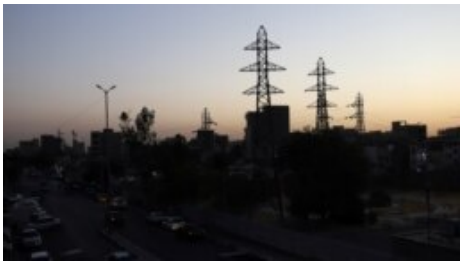
سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز، روز ۲۰ آبان گفت چهار پالایشگاه ساحلی پارس جنوبی در حمله ۲۷ اسفند ۱۴۰۴ آسیب دیدند. تصاویر ماهواره‌ای بررسی‌شده از سوی دیده‌بان حقوق بشر نیز خسارت به خطوط تولید را نشان می‌دهد. این پالایشگاه‌ها گازی را که از سکوهای دریایی به ساحل می‌رسد، برای ورود به شبکه آماده می‌کنند. به گفته شرکت ملی گاز، حمله در ابتدا روزانه ۲۳۰ میلیون مترمکعب از ظرفیت فرآورش را از مدار خارج کرد.

کمبود گاز در داخل، صادرات به ترکیه

دالغا خاتین‌اوغلو به رادیو فردا گفت کسری گاز ایران در اوج مصرف زمستانی، در چهار سال گذشته، حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون مترمکعب در روز بوده است. او برآورد کرد که پس از حمله به پالایشگاه‌های عسلویه، تولید گاز ایران حدود ۱۶ درصد افت کرده است.

این کارشناس انرژی، خرید گاز از ترکمنستان را در کوتاه‌مدت دشوار می‌داند و اختلاف بر سر بدهی‌های گذشته را از دلایل بی‌میلی عشق‌آباد به فروش گاز به ایران عنوان می‌کند. او همچنین با استناد به داده‌های ترکیه گفت صادرات گاز ایران به این کشور در ۹ ماهه سال ۲۰۲۶، در مقایسه با دوره مشابه سال قبل از آن، ۲۸ درصد افزایش یافته است.

بیشتر در این باره:
بیش از ۶۶ درصد ایرانی‌ها «نگران کمبود انرژی و جیره‌بندی آن هستند»

از تحریم تجهیزات تا تولید برق خورشیدی

دالغا خاتین‌اوغلو در گفت‌وگو با رادیو فردا همچنین برآورد کرد که سالانه حدود ۳۰ میلیارد مترمکعب گاز در مراحل تولید و انتقال، پیش از رسیدن به مصرف‌کننده، هدر می‌رود. او نوسازی شبکه انتقال و جمع‌آوری گاز همراه نفت را که در مشعل‌های میدان‌های نفتی سوزانده می‌شود، از راه‌های کاهش این اتلاف می‌داند.

آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش «ردیاب جهانی متان ۲۰۲۶» می‌گوید تحریم‌ها دسترسی ایران به برخی تجهیزات لازم برای کاهش انتشار متان در صنعت نفت و گاز را محدود کرده‌اند. به گزارش این آژانس، ماهواره‌ها در سال ۲۰۲۵ بیش از ۷۳۰ مورد انتشار مرتبط با فعالیت‌های نفت و گاز در ایران ثبت کردند. این رقم شمار موارد ثبت‌شده را نشان می‌دهد و حجم گاز هدررفته را اندازه نمی‌گیرد.

تحریم‌ها بر حفظ سطح تولید گاز هم اثر گذاشته‌اند. مرکز سیاست جهانی انرژی دانشگاه کلمبیا می‌گوید ایران حتی پیش از جنگ، در ساخت یا تأمین تجهیزات فشرده‌سازی مورد نیاز برای نصب در بخش دریایی پارس جنوبی با دشواری روبه‌رو بود. با افت طبیعی فشار مخزن، این تجهیزات کمک می‌کنند جریان گاز از سکوهای دریایی به پالایشگاه‌های ساحلی حفظ شود. تأخیر در نصب آن‌ها، حفظ تولید این میدان را در سال‌های آینده دشوارتر می‌کند.

برق خورشیدی نیز در صورتی که جای بخشی از تولید نیروگاه‌های گازی را بگیرد، می‌تواند مصرف گاز برای تولید برق را کاهش دهد. به گزارش سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر ایران، نیروگاه‌های خورشیدی کشور در شش‌ماهه نخست امسال حدود سه میلیون و دویست هزار مگاوات‌ساعت برق تولید کردند.

این در حالی است که به گزارش سرویس جهانی بی‌بی‌سی، در کشور همسایه، پاکستان، پنل‌های ارزان، عمدتاً وارداتی از چین، تولید برق خورشیدی را در کارخانه‌های نساجی و مزارع گسترش داده‌اند و به کاهش وابستگی این کشور به سوخت‌های فسیلی وارداتی کمک کرده‌اند.

با همه راه‌هایی که برای تامین انرژی وجود دارد اما برای زمستان پیش رو، دولت روی کاهش مصرف حساب کرده است.

حمید بورد، سرپرست وزارت نفت، گفته است مصرف گاز در بخش خانگی و صنعتی باید ۲۰ درصد کاهش یابد. در مازندران، گلستان و خراسان شمالی، سه استانی که شرکت ملی گاز وضعیتشان را دشوارتر توصیف کرده، میزان محدودیت‌ها به مصرف در روزهای سرد و مقدار ظرفیتی بستگی دارد که تا آن زمان در عسلویه به مدار بازمی‌گردد.

رویا کریمی مجد

رویا کریمی مجد روزنامه‌نگاری را در سال ۱۳۷۱ در ایران آغاز کرد و در اردیبهشت سال ۱۳۸۷ به رادیو فردا پیوست. او در سال ۲۰۱۵، میکروفن طلایی جشنواره رادیویی نیویورک را به خاطر تهیه برنامه رادیویی «سنت تیغ» دریافت کرد.

این مطلب بخشی از:

اقتصاد ایران | بایگانی | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.